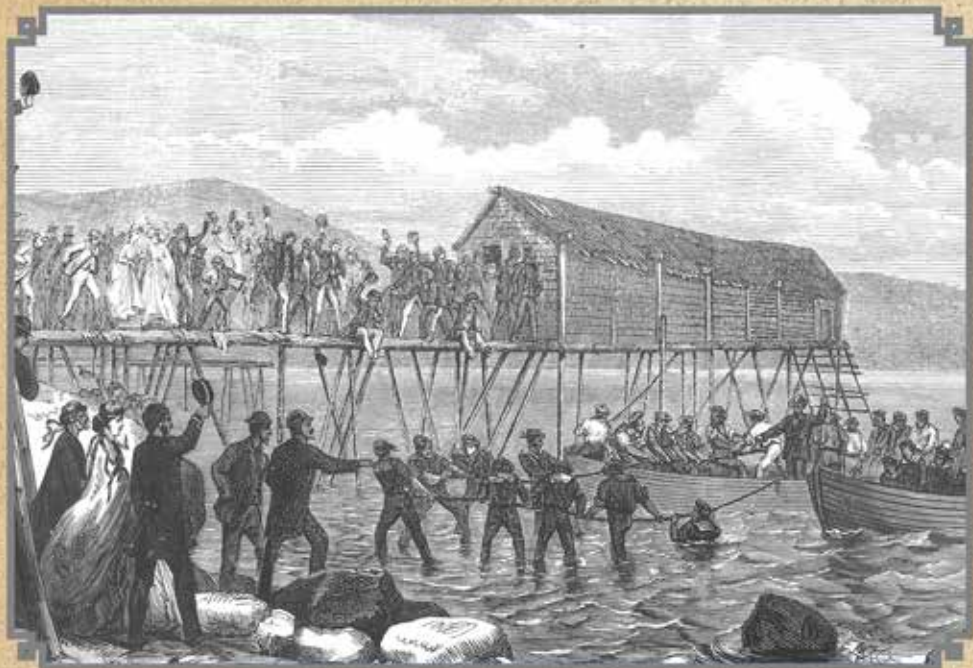

Telegrafkabeln under Atlanten

Återutgivning av text från 1866

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

Telegrafkabeln

under Atlanten

– Återutgivning av text från 1866

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-412-5

Copyright © 2017 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du veta mer om en av kommunikationens viktigaste händelser - när Europa och Amerika fick en fast telegraf-förbindelse.

I dag kan du kontakta vem som helst i världen på någon sekund. Men när den här texten skrevs fanns det vare sig internet, telefoner, e-mail eller sms.

Det snabbaste sättet att kommunicera var via telegraf där meddelanden kom fram på några minuter eller timmar.

Men för att få kontakt med andra kontinenter var man tvungen att skicka brev – som transporterades med långsamma fartyg.

I den här texten får du veta mer om hur man lade en telegrafkabel under Atlanten, och på det viset fick möjligheten att kommunicera snabbt för allra första gången.

Den här texten publicerades ursprungligen den 29 september år 1866 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Atlantiska telegrafkabeln 1866". Texten publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Telegrafkabeln under Atlanten

Den här texten publicerades ursprungligen den 29 september år 1866 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Atlantiska telegrafkabeln 1866". Texten publicerades anonymt.

För två månader sedan, spriddes öfver hela den civiliserade världen underrättelsen, att man lyckligt och väl fullbordat det storartade företaget, att medelst en transatlantisk telegrafkabel sammanbinda Europa med Amerika. Och man har sedermera äfven lyckats upptaga ändan af den förra kabeln, hvilken, efter att vara nedlagd till två tredjedelar af afståndet öfver Atlanten, olyckligtvis brast den 2 augusti förra året, och som sedan dess hvilat på oceanens botten på ett djup af 2000 famnar. Redan förena således två telegraflinier de båda jordhalfvorna med hvarandra. Vi meddela i dag en ur Illustrated London News lånad teckning af kabelns lyckliga upphallning i Amerika.

Sedan man från ön Valencia (vid Irlands sydvestra kust) nedlagt begynnelsestycket af den stora kabeln, afgick Great Eastern, som medförde hufvudkabeln, från Berehaven den 12 juli till omnämnda

ställe, omkring 27 eng. mil från land, der en boj blifvit utlagd för att tillkännagifva kust-kabelns slutpunkt. Skrufångfartygen Albany och Medway, hvilka skulle biträda vid företaget, voro redan på ort och ställe. Klockan 11 den 13 juli upptogs kabeländan och bragtes ombord. Det första man nu hade att göra, var att genom splitsning för-ena hufvudkabeln med kustkabeländan. Detta arbete fordrar mycken noggrannhet och omsorg, på det att telegrafrådens kontinuitet och isolering må bli alldeles fullkomlig. Och de skickliga "workmen", som medföljde från fabriken, satte sig raskt till verket och hade fullbordat arbetet klockan half 3 på eftermiddagen. Klockan 3,20' började 1866 års transatlantiska telegrafkabel att gå öfver vindspelet i aktern på det stora kabelskeppet. Ett ljudeligt hurrarop från alla dem, som på afstånd bevittnade detta skådespel, aflossandet af kanonskott, flaggors och vimplars hissande, tillkännagaf att den irländska delen af verket var fullgjord, och Great Eastern började sin färd öfver Atlanten.

Uthalningsmaskinen var densamma som begagnades förra året, men dessutom hade man försett sig med en starkare valsapparat, för att kunna åter hala in kabeln, om det skulle behövas.

Liksom förra året var kabeln instufvad uti trenne stora, runda jernkistor af 60 fots diameter. Den första kistan, placerad i skeppets akter, innehöll en kabel af 839 eng. mils längd, deruti 267 mil af förra årets kabel; kistan i fören, hvilken skulle begagnas sedan man tömt den första, innehöll en kabel af 670 mils längd, och den mellersta kistan 865 mil, förutom särskilda reservdelar. Allt gick väl under de första fem, sex dagarne; hafvet var lugnt och kabelns uthalning från akterkistan fortgick med jemn och säker gång, telegraferingsförsöken aflupo förträffligt. Telegrafstationen på Valencia sände dagligen

depescher till Great Eastern, meddelande icke blott Greenwichtiden för timman, utan äfven det intressantaste i nyhetsväg, som kunde förefinnas i Londons morgontidningar.

Den 18 juli vid middagstiden, då Great Eastern befann sig på ett afstånd af 600 mil från Valencia och 1000 mil från Newfoundland, uppkom ett hinder af ganska oroande beskaffenhet. Vid kabelns upprullande ur akterkistan uppstod nemligen en oklarhet; åtskilliga hvarf af kabeln hade trasslat in sig och bildat en tjock knut, hvilken ej blifvit bemärkt förrän den var nära att komma i uthalningsmaskinens klyka. Innan det ännu var för sent stoppades uthalningen. Den intrasslade kabeln upptogs ur kistan och kastades på däck, mer än 500 fot af densamma lågo der på detta sätt midt under ett tätt regn och tilltagande blåst; fartygets maskin, kabelarbetarne och hela besättningen lydde alla med lika ifver och precision och efter några timmar var kabeln åter i godt skick och resan fortsattes utan vidare äfventyr.

Great Eastern, som föregicks af ångfartyget Albany och åtföljdes af ett af flottans fartyg, The Terrible, inlopp i Trinity-bay i Newfoundland den 26 juli och möttes der af örlogsfartyget Niger, som under en tät tjocka lotsade det för hela världen så viktiga Great Eastern till inloppet af Hearts' Content Bay. Nästa morgon gick tjockan upp, och med glädje sågo de arbetsamma passagerarne på Great Eastern slutet på sin ansträngande resa: Amerikas kust låg framför dem. Och nu blef *Hearts' Content* ifrån ett obetydligt fiskläge med ens den ryktbara slutpunkten för ett af nutidens väldigaste företag.

Telegrafeskadern lemnade få dagar derefter Newfoundland för att uppsöka den i fjor brustna kabeln, vid hvars irländska ända vakt hållits alltifrån den olycksdiga 2 augusti 1865. Jordens magnetiska

strömmar gåfvo den ibland så starka impulser, att vaktarne i Irland genom meningslösa ord och obegripliga signaler alltsomoftast fingo bevis på ledningens fortfarande duglighet. Plötsligt skrämdes de nästan, ty den i hafvets djup hvilande, brustna kabeln signalerade något, som var klar och tydlig mening: det var den 2 sept. 1866, och orden lydde:

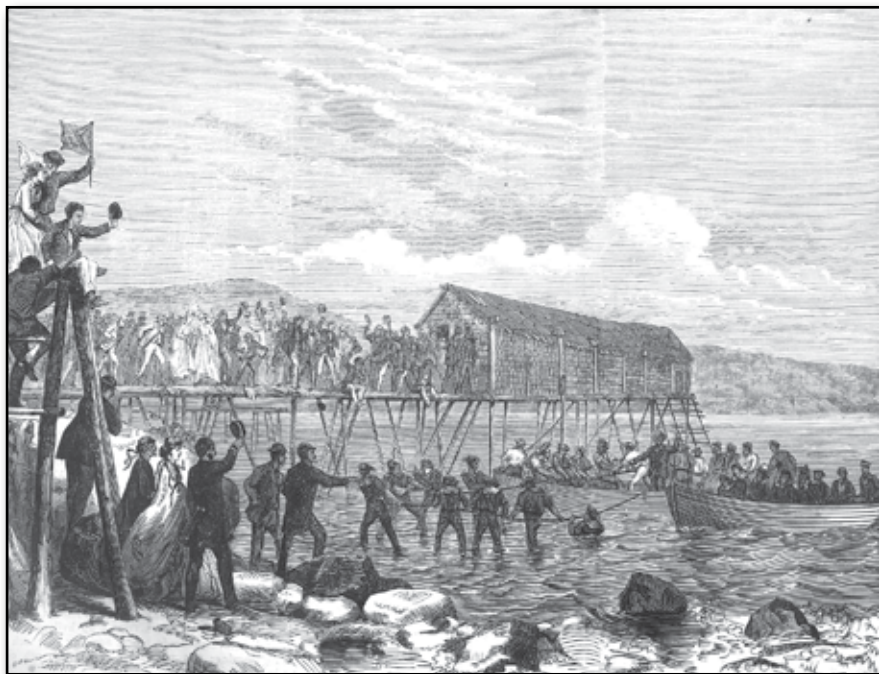
”Canning till Glass.

Det gläder mig mycket att kunna samspråka med er genom 1865 års kabel. Håller just på med sammansplitsningen.”

Efter flera misslyckade försök hade kabeln funnits af Albany den 26 aug. kl. 11 e.m. vid 51° 31' nordl. lat., 38° 40' 56" vestl. long., halats upp till ytan och angjorts vid en boj, hvarefter, upptagningen och sammansplitsningen med den ombord på Great Eastern förvarade kabeln lyckligt verkställdes och den nya oceankabeln fördes i land bredvid den redan förut utlagda vid slutet af första veckan i denna månad.

Hvad är nu omöjligt — frågar sig människosnillet måhända, när man kunnat ur hafvets djup uppfiska en sedan mer än ett år förlorad kabel! En lärd man hade påstått, att lika gerna kunde man hoppas att med förbundna ögon från Paulskyrkans kupol söka uppfiska, en på gatan liggande, borttappad knappnål. Och liknelsen var så slående — så länge kabeln ännu icke blifvit funnen. Men hvarje ny seger af snille, energi och penningar bär inom sig tanken på en ny kamp, och omöjligheterna räcka nog till i årtusenden. Eviga bli de deremot, om segraren förhäfver sig öfver en vunnen seger, i stället för att ständigt bereda sig till nya strider.

Atlantiska telegrafkabeln föres i land vid Harts Content på Newfoundland.

Viktiga ord och personer

Famn.

Längdmått. En famn motsvarar 6 fot och är alltså ungefär 178 cm.

Fot.

Längdmått. En fot motsvarar 29,6 cm.

Great Eastern.

Ett brittiskt ångfartyg som sjösattes år 1854. Fartyget var 211 meter långt och hade en besättning på 418 man. Under mer än 40 år var Great Eastern världsberömt som världens största fartyg. Great Eastern trafikerade framför allt Atlanten.

Mil.

Längdmått. En svensk mil var 10 688 meter när den här texten skrevs.

Skrufångare.

Äldre namn på fartyg som drivs med propeller (som ju kan liknas vid en typ av skruv). Namnet användes framför allt för att skilja propellerdrivna fartyg från hjulångare.

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Här kan du söka bland e-böcker från flera olika förlag om en rad olika ämnen, bland annat historia och arkeologi.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulle patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Ett besök i Roms katakomber år 1870"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)